

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (četrti senat)

z dne 25. julija 2018*

„Predhodno odločanje – Prodaja sesalnikov na drobno – Nalepka, ki se nanaša na energijski razred – Direktiva 2010/30/EU – Delegirana uredba (EU) št. 665/2013 – Sesalniki – Prikazovanje drugih simbolov – Nepoštene poslovne prakse – Varstvo potrošnikov – Direktiva 2005/29/ES – Člen 7 – Opustitev navedbe pogojev, v katerih je merjena energijska učinkovitost – Zavajajoča opustitev“

V zadevi C-632/16,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložil voorzitter van de rechtbank van koophandel te Antwerpen (predsednik gospodarskega sodišča v Antwerpnu, Belgija) z odločbo z dne 6. julija 2016, ki je na Sodišče prispela 7. decembra 2016, v postopku

Dyson Ltd,

Dyson BV

proti

BSH Home Appliances NV,

SODIŠČE (četrti senat),

v sestavi T. von Danwitz, predsednik senata, A. Tizzano, podpredsednik Sodišča v funkciji sodnika četrtega senata, C. Vajda, sodnik, K. Jürimäe, sodnica, in C. Lycourgos (poročevalec), sodnik,

generalni pravobranilec: H. Saugmandsgaard Øe,

sodna tajnica: M. Ferreira, glavna administratorica,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 26. oktobra 2017,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za Dyson BV in Dyson Ltd P. Maeyaert in C. Van Wichelen, advocaten,
- za BSH Home Appliances NV V. Raus in L. Depypere, advocaten,
- za belgijsko vlado J. Van Holm in P. Cottin, agenta,
- za nemško vlado T. Henze in M. Hellmann, agenta,

* Jezik postopka: nizozemščina.

- za italijansko vlado G. Palmieri, agentka, skupaj s F. Di Matteom, avvocato dello Stato,
- za Evropsko komisijo A. Cleenewerck de Crayencour, K. Talabér-Ritz in E. Manhaeve, agenti,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 22. februarja 2018

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago Delegirane uredbe Komisije (EU) št. 665/2013 z dne 3. maja 2013 o dopolnitvi Direktive 2010/30/EU Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z označevanjem sesalnikov z energijskimi nalepkami (UL 2013, L 192, str. 1) in člena 7 Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2005/29/ES z dne 11. maja 2005 o nepoštenih poslovnih praksah podjetij v razmerju do potrošnikov na notranjem trgu ter o spremembi Direktive Sveta 84/450/EGS, direktiv Evropskega parlamenta in Sveta 97/7/ES, 98/27/ES in 2002/65/ES ter Uredbe (ES) št. 2006/2004 Evropskega parlamenta in Sveta (Direktiva o nepoštenih poslovnih praksah) (UL 2005, L 149, str. 22).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med družbama Dyson Ltd in Dyson BV (v nadaljevanju skupaj: Dyson) ter družbo BSH Home Appliances NV (v nadaljevanju: BSH) glede nepoštenih poslovnih praks, za katere je domnevno odgovorna družba BHS, ker, prvič, ni navedla informacij glede energijske učinkovitosti sesalnikov, ki jih trži, in ker je, drugič, embalaže sesalnikov, ki jih trži, opremila še z drugimi informacijami poleg tistih, ki morajo biti navedene na nalepki v zvezi z energijskim razredom sesalnikov, katere oblika je določena v Prilogi II k Delegirani uredbi št. 665/2013 (v nadaljevanju: „energijska nalepka“).

Pravni okvir

Pravo Unije

Direktiva 2005/29

- 3 Člen 2 Direktive 2005/29 določa:

„V tej direktivi:

[...]

- (d) poslovne prakse podjet[ij] v razmerju do potrošnikov (v nadaljevanju: tudi ‚poslovne prakse‘): zajemajo vsako dejanje, opustitev, ravnanje, razlago ali tržne komunikacije, vključno z oglaševanjem in trženjem s strani trgovca, neposredno povezano s promocijo, prodajo ali dobavo izdelka potrošnikom;

[...]

- 4 Člen 3(4) te direktive določa:

„V primeru nasprotja med določbami te direktive in drugimi pravili [prava Unije], ki urejajo posebne vidike nepoštenih poslovnih praks, prevladajo slednja in se uporabljajo za te posebne vidike.“

5 Člen 7 navedene direktive, naslovljen „Zavajajoče opustitve“, določa:

„1. Poslovna praksa se šteje za zavajajočo, če v konkretnem primeru ob upoštevanju vseh značilnosti in okoliščin ter omejitev sredstva komunikacije, izpusti bistvene informacije, ki jih glede na kontekst povprečni potrošnik potrebuje za sprejetje odločitve ob poznavanju vseh pomembnih dejstev, in s tem povzroči ali bi utegnila povzročiti, da povprečni potrošnik sprejme odločitev o poslu, ki je drugače ne bi sprejel.

2. Za zavajajočo opustitev se šteje tudi, če trgovec ob upoštevanju okoliščin, opisanih v odstavku 1, prikriva ali na nejasen, nerazumljiv, dvoumen način ali ob nepravem času navede bistvene informacije iz navedenega odstavka ali ne opredeli komercialnega namena poslovne prakse, če ta ni razviden iz konteksta in če v enem ali drugem primeru to povzroči ali bi utegnilo povzročiti, da povprečni potrošnik sprejme odločitev o poslu, ki je drugače ne bi sprejel.

3. Če so za sredstvo, uporabljeno za komunikacijo poslovne prakse, značilne prostorske ali časovne omejitve, se te omejitve in kateri koli ukrepi, ki jih trgovec sprejme, da postanejo informacije dostopne potrošnikom prek drugih sredstev, upoštevajo pri odločanju o tem, ali so bile informacije opuščene.

4. V primeru vabila k nakupu se štejejo za bistvene naslednje informacije, v kolikor niso razvidne že iz konteksta:

- (a) glavne značilnosti izdelka v obsegu, ki ustreza uporabljenemu sredstvu in zadevnemu izdelku;
- (b) geografski naslov in identiteta trgovca, kot na primer njegov naziv in sedež, in po potrebi geografski naslov in identiteta trgovca, v imenu katerega nastopa;
- (c) cena, vključno z davki, ali če je zaradi narave izdelka ceno nemogoče razumno izračunati vnaprej, način, na katerega se cena izračuna, ter po potrebi vključno z dodatnimi prevoznimi, dostavnimi ali poštnimi stroški, ali, če teh stroškov ni mogoče razumno izračunati vnaprej, dejstvo, da bo take dodatne stroške treba plačati;
- (d) plačilni pogoji, pogoji dostave, izpolnitve in obravnavanja pritožb, če ti odstopajo od zahtev poklicne skrbnosti;
- (e) za izdelke in posle, ki vključujejo odstopno pravico ali pravico do preklica, obstoj take pravice.

5. Zahteve po informacijah, določene s pravom Unije glede tržnih komunikacij, vključno z oglaševanjem ali trženjem, katerih neizčrpan seznam je podan v Prilogi II, se štejejo za bistvene.“

Direktiva 2010/30/EU

6 Direktiva 2010/30/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. maja 2010 o navajanju porabe energije in drugih virov izdelkov, povezanih z energijo, s pomočjo nalepk in standardiziranih podatkov o izdelku (UL 2010, L 153, str. 1) je bila razveljavljena z Uredbo (EU) 2017/1369 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2017 o vzpostavitvi okvira za označevanje z energijskimi nalepkami in razveljavitvi Direktive 2010/30/EU (UL 2017, L 198, str. 1). V času dejanskega stanja spora o glavni stvari se je še vedno uporabljala Direktiva 2010/30.

7 V uvodnih izjavah 5 in 8 Direktive 2010/30 je bilo navedeno:

„(5) Zagotavljanje točnih, ustreznih in primerljivih podatkov o specifični porabi energije izdelkov, povezanih z energijo, bi moralo vplivati na končne uporabnike, da se odločijo za izdelke, ki med uporabo porabijo ali posredno vodijo do manjše porabe energije in drugih bistvenih virov, kar

spodbuja proizvajalce, da sprejmejo ukrepe za zmanjšanje porabe energije in drugih bistvenih virov izdelkov, ki jih izdelujejo. To bi moralo posredno spodbujati tudi učinkovito uporabo teh izdelkov, da bi prispevali k uresničevanju cilja EU o 20 % povečanju energetske učinkovitosti. Samo delovanje tržnih sil brez teh podatkov ne bo spodbudilo smotrne porabe energije in drugih bistvenih virov za te izdelke.

[...]

(8) Podatki imajo ključno vlogo pri delovanju tržnih sil in je zato treba uvesti enotno nalepko za vse izdelke istega tipa, da bi se morebitnim kupcem zagotovili dodatni standardizirani podatki o stroških teh izdelkov, kar zadeva energijo in porabo drugih bistvenih virov, in da bi se sprejeli ukrepi, da bi se morebitnim končnim uporabnikom, ki ne vidijo razstavljenega izdelka in tako nimajo priložnosti, da bi videli nalepko, prav tako zagotovili ti podatki. Zaradi učinkovitosti in uporabnosti bi morala biti nalepka takšna, da jo končni uporabnik zlahka prepozna, preprosta in jedrnata. V ta namen bi bilo treba ohraniti obstoječo obliko nalepke kot osnovo za obveščanje končnih uporabnikov o energetske učinkovitosti izdelkov. Porabo energije in druge podatke v zvezi z izdelki bi bilo treba izmeriti v skladu s harmoniziranimi standardi in metodami.“

8 Člen 1(1) te direktive je določal:

„Ta direktiva določa okvir za uskladitev nacionalnih ukrepov v zvezi z informiranjem končnega uporabnika, zlasti z nalepkami in podatki o izdelku, porabo energije ter po potrebi drugih bistvenih virov med uporabo in dodatnih podatkov v zvezi z izdelki, povezanimi z energijo, s čimer se končnim uporabnikom omogoči, da izberejo učinkovitejše izdelke.“

9 Člen 3(1) navedene direktive je določal:

„Države članice zagotovijo:

[...]

(b) za izdelke, ki jih zajema ta direktiva, je prepovedano prikazovanje drugih nalepk, znakov, simbolov ali napisov, ki niso skladni z zahtevami te direktive in ustreznih delegiranih aktov, če tako prikazovanje lahko zmede končne uporabnike v zvezi s porabo energije ali, kjer je ustrezno, drugih bistvenih virov med uporabo;

[...]“

10 Člen 4 iste direktive je določal:

„Države članice zagotovijo, da:

(a) so končni uporabniki o podatkih v zvezi s porabo električne energije, drugih oblik energije in po potrebi drugih bistvenih virov med uporabo ter o dodatnih podatkih v skladu z delegiranimi akti v skladu s to direktivo, obveščeni s standardnimi podatki o izdelku in z nalepko, ki se nanaša na izdelke, ki se dajo v prodajo, najem, nakup s posojilom ali se razstavijo za končne uporabnike neposredno ali posredno preko sredstev za prodajo na daljavo, vključno z internetom;

[...]“

11 Člen 5 Direktive 2010/30 je določal:

„Države članice zagotovijo, da:

- (a) dobavitelji, ki dajejo v promet ali dajejo v uporabo izdelke, ki jih zajema delegirani akt, zagotovijo nalepko in standardne podatke o izdelku v skladu s to direktivo in delegiranim aktom;

[...]“

12 Člen 10 te direktive je določal:

„1. Komisija z delegiranimi akti v skladu s členi 11, 12 in 13 določi podrobnosti o nalepki in standardnih podatkih o izdelku za vsak tip izdelka v skladu s tem členom.

[...]

Na podlagi določb delegiranih aktov v zvezi s podatki na nalepki in standardnimi podatki o izdelku glede porabe energije in drugih bistvenih virov med uporabo se lahko končni uporabniki odločajo o nakupu na podlagi zadovoljivih podatkov, organi tržnega nadzora pa preverijo, ali so izdelki v skladu z zagotovljenimi podatki.

[...]

4. Delegirani akti podrobno določajo predvsem:

[...]

- (d) obliko in vsebino nalepke, navedene v členu 4, ki mora imeti, kolikor je mogoče, enotne oblikovne značilnosti za vse skupine izdelkov in mora biti v vsakem primeru jasno vidna in čitljiva. Podlaga za obliko nalepke ostane razvrstitev, pri kateri so uporabljene črke od A do G; stopnje razvrstitve ustrezajo znatnim prihrankom energije in stroškov z vidika končnega uporabnika.

[...]

- (g) posebno vsebino nalepke za oglaševanje, ki mora biti čitljiva in vidna, vključno z, kadar je primerno, energijskim razredom in drugimi zadevnimi stopnjami učinkovitosti zadevnega izdelka;

[...]“

Delegirana uredba št. 665/2013

13 V uvodni izjavi 5 Delegirane uredbe št. 665/2013 je navedeno:

„Ta uredba bi morala določiti enotno obliko in vsebino nalepke za sesalnike.“

14 Člen 1(1) te uredbe določa:

„Ta uredba vzpostavlja zahteve za označevanje in zagotavljanje dodatnih podatkov o izdelku za sesalnike, ki se napajajo iz električnega omrežja, vključno s hibridnimi sesalniki.“

15 Člen 3(1) navedene uredbe določa:

„Dobavitelji zagotovijo, da bo po 1. septembru 2014:

(a) vsak sesalnik opremljen s tiskano nalepko v obliki in s podatki, kot je določeno v Prilogi II;

[...]“

16 Člen 4 te uredbe določa:

„Trgovci zagotovijo, da bo po 1. septembru 2014:

(a) vsak model, predstavljen na prodajnem mestu, opremljen z nalepko, ki jo dobavitelji zagotovijo v skladu s členom 3, nameščeno zunaj naprave ali obešeno nanjo, tako da je jasno vidna;

[...]“

17 V skladu s Prilogo I k Delegirani Uredbi št. 665/2013 se razred energijske učinkovitosti sesalnika določi glede na njegovo letno porabo električne energije, razred učinkovitosti čiščenja glede na njegovo zmogljivosti pobiranja prahu in razred izpusta prahu glede na njegov izpust prahu.

18 Priloga II k tej uredbi določa obliko energijske nalepke in našteva podatke, ki jih je treba vključiti vanjo, vključno z razredom energijske učinkovitosti zadevnega modela sesalnika, njegovim razredom učinkovitosti čiščenja in razredom izpusta prahu. Nadalje navaja, da mora biti oblika nalepke v skladu s točkami 3.1, 3.2 ali 3.3 te priloge, odvisno od tega, ali gre za sesalnik za splošne namene, za trda tla ali za preproge, in da je, kadar je nekemu modelu podeljen znak za okolje, uveden z Uredbo (ES) št. 66/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2009 o vzpostavitvi znaka [Evropske unije] za okolje (UL 2010, L 27, str. 1) (v nadaljevanju: znak Unije za okolje), izjemoma lahko naveden tudi ta podatek.

Belgijsko pravo

19 V skladu s členom VI.99(1) zakonika o gospodarskem pravu (*Moniteur belge* z dne 29. marca 2013, str. 19975), kakor je bil spremenjen z zakonom z dne 21. decembra 2013 (*Moniteur belge* z dne 30. decembra 2013, str. 103506), s katerim je v nacionalno pravo prenesen člen 7(1) Direktive 2005/29, se poslovna praksa šteje za zavajajočo opustitev, če v konkretnem primeru ob upoštevanju vseh značilnosti in okoliščin ter omejitev uporabljenega sredstva komunikacije izpusti bistvene informacije, ki jih glede na kontekst povprečni potrošnik potrebuje za sprejetje odločitve o poslu ob poznavanju vseh pomembnih dejstev, in s tem povzroči ali bi utegnila povzročiti, da povprečni potrošnik sprejme odločitev o poslu, ki je drugače ne bi sprejel.

Spor o glavni stvari in vprašanji za predhodno odločanje

20 Družbi Dyson in BSH tržita sesalnike, ki morajo biti v skladu z Delegirano uredbo št. 665/2013 pri prodaji označeni z energijsko nalepko. Ta nalepka odraža rezultate testov, ki so opravljeni s prazno posodo. Družba Dyson družbi BSH očita zlasti zavajanje potrošnikov in nepošteno poslovno prakso. V tem okviru je družba Dyson pri predložitvenem sodišču, *voorzitter van de rechtbank van koophandel te Antwerpen* (predsednik gospodarskega sodišča v Antwerpnu, Belgija), vložila tožbo.

- 21 Predložitveno sodišče na prvem mestu zavrača navedbe družbe Dyson, da družba BSH uporablja nepošteno poslovno prakso, ker sesalnike, ki jih trži, označuje z energijsko nalepko razreda energijske učinkovitosti A. Do take razvrstitve naj bi se namreč prišlo na podlagi testov s prazno posodo, ta test pa je po mnenju predložitvenega sodišča edini, ki omogoča oceno letne porabe energije sesalnikov.
- 22 Vendar pa predložitveno sodišče na drugem mestu poudarja, da družba Dyson upravičeno trdi, da testi s praznimi posodami ne odražajo običajne uporabe sesalnika in da taki testi ne omogočajo primerjave naprav, ker te delujejo na različne načine, in sicer na eni strani sesalnikov, kot jih trži družba BSH, ki so opremljeni z vrečko za prah, katere pore se pri običajni uporabi zaprejo, zaradi česar mora motor delovati z večjo močjo, in na drugi strani sesalnikov znamke Dyson, ki nimajo take vrečke za prah in katerih uporaba nikakor ne vpliva na moč, s katero mora delovati motor. Predložitveno sodišče zato meni, da se postavlja vprašanje, ali družba BSH s tem, da ne pojasni, kakšno metodo za testiranje uporablja, zavaja potrošnike.
- 23 V zvezi s tem predložitveno sodišče poudarja, da družba BSH zgolj ravna v skladu z Delegirano uredbo št. 665/2013. Ta uredba natančno določa obliko in vsebino energijske nalepke, tako da družbo BSH pri določanju, katere informacije posreduje potrošniku, zavezujejo omejitve tega sredstva komunikacije. Ob upoštevanju člena 7(1) in (3) Direktive 2005/29 navedeno sodišče meni, da bi bilo treba preučiti, ali je imela družba BSH določeno svobodo glede informacij, ki jih navede pri označevanju porabe energije sesalnikov, ki jih trži.
- 24 Predložitveno sodišče poudarja tudi, da družba BSH poleg energijske nalepke, ki je določena z Delegirano uredbo št. 665/2013, svoje sesalnike opremlja tudi z drugimi simboli, med drugim z zeleno nalepko z navedbo „*Energy A*“, ki označuje, da je sesalnik na splošno dosegel razred A za energijsko učinkovitost, oranžno nalepko z navedbo „*AAAA Best rated: A in all classes*“, ki označuje, da je sesalnik glede učinkovitosti čiščenja tako na preprogah kot na trdih tleh dosegel razred A za energijsko učinkovitost in izpust prahu, ter s črno nalepko, ki ponazarja preprogo in ki vsebuje navedbo „*class A Performance*“, ki označuje, da je sesalnik dosegel razred A za zmogljivost pobiranja prahu na preprogah.
- 25 Predložitveno sodišče navaja, da družba BSH tako podaja informacije, ki so bile v celoti že sporočene z energijsko nalepko, in se sprašuje, ali Delegirana uredba št. 665/2013 dovoljuje tako prakso.
- 26 V teh okoliščinah je voorzitter van de rechtbank van koophandel te Antwerpen (predsednik gospodarskega sodišča v Antwerpnu) prekinil odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložil ti vprašanji:
- „1. Ali je mogoče natančno upoštevanje Delegirane uredbe [št. 665/2013] (ne da bi se na [energijsko nalepko], določeno v Prilogi II k navedeni uredbi, dodale informacije o pogojih testiranja, ki so pripeljali do uvrstitve v razred energijske učinkovitosti v skladu s Prilogo I [navedene uredbe]) šteti za zavajajočo opustitev v smislu člena 7 Direktive [2005/29]?
  2. Ali Delegirana uredba [št. 665/2013] nasprotuje temu, da se nalepka dopolni z drugimi simboli, ki sporočajo iste informacije?“

Vprašanja za predhodno odločanje

Prvo vprašanje

- 27 Predložitveno sodišče s prvim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 7 Direktive 2005/29 razlagati tako, da dejstvo, da se potrošniku ne posredujejo informacije glede pogojev testiranja, na podlagi katerih je bila opravljena razvrstitev sesalnika v razred energijske učinkovitosti, ki je naveden na energijski nalepki, pomeni „zavajajočo opustitev“ v smislu te določbe.
- 28 Uvodoma je treba spomniti, da je namen Direktive 2005/29 določiti enotna pravila v zvezi z nepoštenimi poslovnimi praksami podjetij v razmerju do potrošnikov, da bi se prispevalo k pravilnemu delovanju notranjega trga in da bi se dosegla visoka raven varstva potrošnikov (sodba z dne 26. oktobra 2016, Canal Digital Danmark, C-611/14, EU:C:2016:800, točka 25).
- 29 V tem okviru dejstvo, da energijska nalepka vsebuje zgolj podatke, ki jih določa Delegirana uredba št. 665/2013, brez pojasnitve pogojev, v katerih so bili opravljeni testi energijske učinkovitosti sesalnika, pomeni „poslovno prakso“ v smislu člena 2(d) Direktive 2005/29.
- 30 Pojem „poslovne prakse“ je namreč opredeljen s posebej široko formulacijo, saj morajo biti tako opredeljene prakse po eni strani poslovne, torej jih morajo izvajati trgovci, po drugi pa morajo biti neposredno povezane s promocijo, prodajo ali dobavo njihovih proizvodov potrošnikom (glej v tem smislu sodbo z dne 17. oktobra 2013, RLVŠ, C-391/12, EU:C:2013:669, točka 37).
- 31 Vendar posredovanje informacij v zvezi z energijsko učinkovitostjo izdelka, ki se prodaja na drobno, ali neposredovanje takih informacij, kadar izvira od trgovca, pomeni poslovno prakso, neposredno povezano s prodajo navedenega izdelka potrošnikom. V zvezi s tem, kot je generalni pravobranilec poudaril v točki 77 sklepnih predlogov, ni pomembno, ali zadevne informacije niso v prid interesom trgovca ali da jih je ta navedel, da bi ravnal v skladu z določbami Delegirane uredbe št. 665/2013.
- 32 Kar zadeva, na prvem mestu, neobstoj informacij o pogojih testiranja na energijski nalepki, je treba poudariti, da člen 3(4) Direktive 2005/29 določa, da v primeru nasprotja med določbami te direktive in drugimi pravili prava Unije, ki urejajo posebne vidike nepoštenih poslovnih praks, prevladajo slednja in se uporabljajo za te posebne vidike.
- 33 V obravnavanem primeru Direktiva 2010/30 in Delegirana uredba št. 665/2013 pomenita pravila prava Unije, ki urejajo posebne vidike nepoštenih poslovnih praks v smislu člena 3(4) Direktive 2005/29. Čeprav zlasti iz uvodnih izjav 5 in 8 Direktive 2010/30 izhaja, da je njun glavni cilj varstvo okolja, še vedno velja, da cilj zagotovitve točnih, ustreznih in primerljivih informacij o specifični porabi energije pri izdelkih, povezanih z energijo, z enotno energijsko nalepko, ki jo mora trgovec namestiti na proizvod, ki se prodaja na drobno, prispeva k varstvu potrošnikov.
- 34 Ker torej obstaja nasprotje med členom 7 Direktive 2005/29 na eni strani ter določbami Direktive 2010/30 in Delegirane uredbe št. 665/2013 na drugi, se morajo v skladu s členom 3(4) Direktive 2005/29 uporabiti slednje.
- 35 V zvezi s tem je treba poudariti, da je treba Direktivo 2010/30 in Delegirano uredbo št. 665/2013 razlagati tako, da se na energijsko nalepko ne sme dodati nobene informacije o pogojih, v katerih je bila merjena energijska učinkovitost sesalnikov.
- 36 V uvodni izjavi 8 Direktive 2010/30 je namreč navedeno, da je treba uvesti enotno nalepko za vse izdelke istega tipa. Ta cilj poenotenja je vsebovan v členu 1(1), členu 4 ter členu 10(4)(d) in (g) navedene direktive, na podlagi katerih ta direktiva določa okvir za uskladitev nacionalnih ukrepov predvsem v zvezi z informiranjem končnega uporabnika o porabi energije z nalepkami in enotnimi

informacijami ter državam članicam nalaga, da zagotovijo informacije o porabi električne energije med uporabo naprave z nalepko, katere oblika in natančna vsebina morata biti določeni z delegiranim aktom, in sicer je to za sesalnike Delegirana uredba št. 665/2013.

- 37 Kot je razvidno iz uvodne izjave 8 in člena 10 Direktive 2010/30, je namen poenotenja oblike in navedb na energijskih nalepkah kot tudi njihove preprostosti in jedrnatosti končnemu uporabniku zagotoviti boljšo čitljivost in primerljivost informacij, ki jih nalepka vsebuje.
- 38 Poleg tega iz uvodne izjave 5 Delegirane uredbe št. 665/2013 izhaja, da slednja določa enotno obliko in vsebino energijske nalepke za sesalnike.
- 39 Oblika in vsebina te nalepke sta natančno opredeljeni v Prilogi II k navedeni uredbi. Navedena priloga poleg tega določa, da se lahko z odstopanjem od oblike energijske nalepke, ki je v njej natančno določena, na navedeno nalepko doda le znak Unije za okolje, če je zadevni model sesalnika pridobil tak znak.
- 40 Iz tega sledi, da Delegirana uredba št. 665/2013 v povezavi z Direktivo 2010/30 nasprotuje temu, da se na energijskih nalepkah dodajo druge navedbe, razen znaka Unije za okolje, kadar je to primerno.
- 41 Iz te prepovedi izhaja, da se na podlagi člena 3(4) Direktive 2005/29 člen 7 te direktive ne uporabi za opustitve navedbe informacij na energijski nalepki glede pogojev testiranja energijske učinkovitosti sesalnikov.
- 42 Kar zadeva, na drugem mestu, neobstoj informacij o pogojih testiranja drugje kot na energijski nalepki, je treba spomniti, da se v skladu s členom 7(1) Direktive 2005/29 poslovna praksa šteje za zavajajočo, če v konkretnem primeru ob upoštevanju vseh značilnosti in okoliščin ter omejitev sredstva komunikacije izpusti bistvene informacije, ki jih glede na kontekst povprečni potrošnik potrebuje za sprejetje odločitve ob poznavanju vseh pomembnih dejstev, in s tem povzroči ali bi utegnila povzročiti, da povprečni potrošnik sprejme odločitev o poslu, ki je drugače ne bi sprejel. Iz člena 7(5) izhaja tudi, da se zahteve po informacijah, določene s pravom Unije glede tržnih komunikacij, vključno z oglaševanjem ali trženjem, štejejo za bistvene.
- 43 V obravnavanem primeru pogoji, v katerih je bila merjena energijska učinkovitost zadevnega sesalnika, za povprečnega potrošnika ne morejo pomeniti bistvenih informacij.
- 44 Direktiva 2010/30 je namreč nalagala uporabo enotne energijske nalepke zaradi informiranja končnih uporabnikov o porabi energije nekaterih proizvodov med njihovo uporabo, Delegirana uredba št. 665/2013 pa je določila izčrpen seznam informacij v zvezi s porabo energije sesalnikov pri njihovi uporabi, s katerimi morajo biti potrošniki seznanjeni z navedeno energijsko nalepko, ne da bi naložila, da morajo biti na njej navedeni pogoji, v katerih je bila energijska učinkovitost sesalnikov merjena. Zato je treba šteti, da iz povezane razlage Direktive 2010/30 in Delegirane uredbe št. 665/2013 izhaja, da teh informacij za povprečnega potrošnika ni mogoče šteti za bistvene.
- 45 Iz tega sledi, da nenavedba pogojev testiranja energijske učinkovitosti sesalnikov ne more pomeniti zavajajoče opustitve v smislu člena 7 Direktive 2005/29.
- 46 Iz zgoraj navedenega izhaja, da je treba na prvo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 7 Direktive 2005/29 razlagati tako, da dejstvo, da se potrošniku ne posredujejo informacije glede pogojev testiranja, na podlagi katerih je bila opravljena razvrstitev sesalnika v razred energijske učinkovitosti, ki je naveden na energijski nalepki, ne pomeni „zavajajoče opustitve“ v smislu te določbe.

Drugo vprašanje

47. Uvodoma je treba poudariti, da je v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča naloga Sodišča, da v okviru postopka sodelovanja z nacionalnimi sodišči, uvedenega s členom 267 PDEU, predložitvenemu sodišču da koristen odgovor, ki mu omogoča rešitev spora, o katerem odloča, in da mora zato Sodišče po potrebi preoblikovati vprašanje (glej zlasti sodbo z dne 21. decembra 2016, Ucar in Kilic, C-508/15 in C-509/15, EU:C:2016:986, točka 51 in navedena sodna praksa).
48. V obravnavani zadevi ni sporno, da je treba Delegirano uredbo št. 665/2013, ki nalaga, da se vsak sesalnik, ki se prodaja na drobno, opremi z energijsko nalepko, razlagati ob upoštevanju določb Direktive 2010/30, na kateri temelji. Zato je treba drugo vprašanje, ki se nanaša na Delegirano uredbo št. 665/2013, preoblikovati tako, da se bo nanašalo tudi na Direktivo 2010/30.
49. Poleg tega je iz predložitvene odločbe razvidno, da je v zadevnem primeru družba BSH na embalažo sesalnikov, ki jih trži, poleg energijske nalepke namestila več nalepk oziroma simbolov, ki z Delegirano uredbo št. 665/2013 niso predvideni, in sicer zeleno nalepko z navedbo „Energy A“, oranžno nalepko z navedbo „AAA Best rated: A in all classes“ in črno nalepko, na kateri je upodobljena preproga, z navedbo „Class A Performance“.
50. Tako je treba šteti, da želi predložitveno sodišče z drugim vprašanjem v bistvu izvedeti, ali je treba Delegirano uredbo št. 665/2013 v povezavi z Direktivo 2010/30 razlagati tako, da nasprotuje temu, da se drugje kot na energijski nalepki prikazujejo druge nalepke ali simboli, ki povzemajo informacije z navedene energijske nalepke.
51. Opozoriti je treba, da člen 3(1)(b) Direktive 2010/30 določa, da je za izdelke, ki jih zajema ta direktiva, prepovedano prikazovanje drugih nalepk ali simbolov, na prvem mestu, če ti niso skladni z zahtevami te direktive in ustreznih delegiranih aktov, torej v obravnavanem primeru Delegirane uredbe št. 665/2013, in na drugem mestu, če je verjetno, da bi tako prikazovanje lahko zavajalo ali zmedlo končne uporabnike v zvezi s porabo energije ali, kjer je ustrezno, drugih bistvenih virov med uporabo. Zato ta člen takšno prepoved pogojuje s preveritvijo tega dvojnega pogoja.
52. Ker pa v obravnavanem primeru nalepke ali simboli, ki jih družba BSH prikazuje na embalaži sesalnikov, ki jih trži, z Delegirano uredbo št. 665/2013 niso določeni, je treba šteti, da ti ne izpolnjujejo zahtev iz navedene uredbe. Iz tega sledi, da je tako prikazovanje prepovedano, če lahko zavede ali zmede končne uporabnike v zvezi s porabo energije sesalnika pri njegovi uporabi.
53. Predložitveno sodišče mora glede na vse upoštevne elemente ugotoviti, ali zaradi prikazovanja nalepk ali simbolov, ki jih uporablja družba BSH, obstaja tako tveganje.
54. Iz ustaljene sodne prakse Sodišča je kljub temu razvidno, da čeprav je v okviru predhodnega odločanja za presojo dejstev nazadnje pristojno nacionalno sodišče, pa je Sodišče, ki je bilo pozvano, naj nacionalnemu sodišču poda koristne odgovore, pristojno podati smernice, ki izhajajo iz spisa v zadevi iz postopka v glavni stvari in iz stališč, ki so mu bila predložena, in ki bi predložitvenemu sodišču lahko omogočila, da razsodi o sporu (sodba z dne 5. junija 2014, I, C-255/13, EU:C:2014:1291, točka 55 in navedena sodna praksa).
55. V zvezi s tem je treba pojasniti, da je že iz samega besedila člena 3(1)(b) Direktive 2010/30 razvidno, da mora predložitveno sodišče strogo uporabiti merilo iz točke 52 te sodbe, ki je namenjeno varstvu končnega potrošnika pred vsako zmoto ali zmedo glede porabe energije med uporabo zadevnega električnega aparata. Strogo uporabo navedenega merila potrjuje cilj varstva okolja, ki ga želi doseči navedena direktiva, kot je bilo opozorjeno v točki 33 te sodbe.

- 56 Poleg tega je treba poudariti, da je treba v okviru Direktive 2005/29 kot merilo presoje, ali gre za nepošteno poslovno prakso, upoštevati povprečnega potrošnika, ki je ob upoštevanju družbenih, kulturnih in jezikovnih dejavnikov normalno obveščen ter razumno pozoren in preudaren (sodbi z dne 12. maja 2011, Ving Sverige, C-122/10, EU:C:2011:299, točka 22, in z dne 26. oktobra 2016, Canal Digital Danmark, C-611/14, EU:C:2016:800, točka 39). Povezanost vprašanj upravičuje, da se to isto merilo ocene ohrani tudi pri oceni tveganja zmote ali zmede iz člena 3(1)(b) Direktive 2010/30.
- 57 V zvezi s tem zgolj okoliščina, da nalepke ali simboli, ki jih je namestila družba BSH in ki napotujejo na informacije, že navedene na energijski nalepki, ne zadošča za izključitev obstoja takega tveganja. Poudariti je namreč treba, da na eni strani simboli, ki jih uporablja družba BSH, niso grafično enaki tistim, ki so uporabljeni na energijski nalepki, in da se na drugi strani na nekaterih nalepkah ali simbolih, ki jih uporablja družba BSH, ponovijo iste informacije, vendar z uporabo drugačne grafične podobe za vsako nalepko, kar lahko ustvari vtis, da gre vsakič za drugačno informacijo.
- 58 Na drugo vprašanje je torej treba odgovoriti, da je treba Delegirano uredbo št. 665/2013 v povezavi s členom 3(1)(b) Direktive 2010/30 razlagati tako, da nasprotuje temu, da se drugje kot na energijski nalepki prikazujejo druge nalepke ali simboli, ki povzemajo informacije z navedene energijske nalepke, če tako prikazovanje lahko zavede ali zmede končne uporabnike glede energije, ki jo sesalnik, ki se prodaja na drobno, porabi pri uporabi, kar pa mora preveriti predložitveno sodišče glede na vse upoštevne elemente in ob upoštevanju dojemanja povprečnega potrošnika, ki je razmeroma dobro obveščen ter razumno pozoren in preudaren, ter ob upoštevanju družbenih, kulturnih in jezikovnih dejavnikov.

Stroški

- 59 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (četrti senat) razsodilo:

- 1. Člen 7 Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2005/29/ES z dne 11. maja 2005 o nepoštenih poslovnih praksah podjetij v razmerju do potrošnikov na notranjem trgu ter o spremembi Direktive 84/450/EGS in direktiv Evropskega parlamenta in Sveta 97/7/ES, 98/27/ES in 2002/65/ES ter Uredbe (ES) št. 2006/2004 Evropskega parlamenta in Sveta je treba razlagati tako, da dejstvo, da se potrošniku ne posredujejo informacije glede pogojev testiranja, na podlagi katerih je bila opravljena razvrstitev sesalnika v razred energijske učinkovitosti, ki je naveden na nalepki, ki se nanaša na energijski razred sesalnikov in katere oblika je določena v Prilogi II k Delegirani uredbi Komisije (EU) št. 665/2013 z dne 3. maja 2013 o dopolnitvi Direktive 2010/30/EU Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z označevanjem sesalnikov z energijskimi nalepkami, ne pomeni „zavajajoče opustitve“ v smislu te določbe.**
- 2. Delegirano uredbo št. 665/2013 v povezavi s členom 3(1)(b) Direktive 2010/30/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. maja 2010 o navajanju porabe energije in drugih virov izdelkov, povezanih z energijo, s pomočjo nalepk in standardiziranih podatkov o izdelku je treba razlagati tako, da nasprotuje temu, da se drugje kot na nalepki, ki se nanaša na energijski razred sesalnikov in katere oblika je določena v Prilogi II k Delegirani uredbi št. 665/2013, prikazujejo nalepke ali simboli, ki povzemajo informacije z navedene energijske nalepke, če tako prikazovanje lahko zavede ali zmede končne uporabnike glede energije, ki jo sesalnik, ki se prodaja na drobno, porabi pri njegovi uporabi, kar pa mora preveriti predložitveno sodišče**

glede na vse upoštevne elemente in ob upoštevanju dojemanja povprečnega potrošnika, ki je razmeroma dobro obveščen ter razumno pozoren in preudaren, ter ob upoštevanju družbenih, kulturnih in jezikovnih dejavnikov.

Podpisi